

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

614.448

Szerző:

Cím: Erzsébet csecsemő-kórház

Hely

Idő

"1913"

Forrás:

Budapesti Hírlap

Személy

Helyszám

Bp.
(Helv)1913 IX 20
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Erzsébet csecsemő-kórház.

Az Erzsébet csecsemő-kórház még nincsen meg, Nagyasszonyunk gyászos halálának mai évfordulóján merült föl az eszme, hogy meglegyen. E sorok utján kerül nyilvánosságra az eszme, a melynél emberségesebbet igazán bajos volna kigondolni. Arról van a szó, hogy annak a több milliós özszegnek, a melyet az ország királyasszonyának szobrára áldozott, maradék része arra szolgáljon, hogy abból szegény, a halállal eljegyzett kis csecsemők számára Budapesten kórházat építsenek.

Ismeretes, hogy Erzsébet királynénk szobrára sokkal több pénz van együtt, mint a mennyi akár a legpompásabb, legpazarabb monumentumra is szükséges lehetne. Ez már esztendőök óta nyilvánvaló és sorra fakadtak az ötletek, a melyeknek mindig az volt a céljuk, hogy miképp lehet a megmaradó pénzt igazán nemesen, szépen és boldogtalan királynénk emlékéhez méltóan elhelyezni és gyümölcsözővé tenni. A sorban az utolsó gondolat az volt, hogy a fölöslegként szereplő összegből faragtassanak ki a vidék nagyobb városai számára is egy-egy sikerült Erzsébet-szobrot. A mi kétségtelenül szép és ideális gondolat, a mely érdemes is a megvalósításra. Föltéve, hogy nem akad egy még szebb, még ideálisabb eszme. A mint hogy — *akadt*. És erről akarunk beszélni.

Magyarországon a hihetlenség mértékéig elhanyagolták a csecsemővédelmet. Ezt néhány szóval meg kell magyarázni. Itt nálunk pompás és erős palántává fejlesztették az elhagyott gyermekek ügyét. Az állam törvényes formát adott az apátlan, családtalan szegény gyermek ama természetes jogának, hogy élhessen, hogy megkapja az élhetés, a tanulás, a mesterségválasztás eszközeit, mintha tisztességes házasság gondos légkörében látta volna meg a napvilágot. Ez az instituciónk, az elhagyott gyermekek védelme, bátran mondhatjuk: *tökéletes*.

Az Erzsébet csecsemő-kórház még nincsen meg, Nagyasszonyunk gyászos halálának mai évfordulóján merült föl az eszme, hogy meglegyen. E sorok utján kerül nyilvánosságra az eszme, a melynél emberségesebbet igazán bajos volna kigondolni. Arról van a szó, hogy annak a több milliós özszegnek, a melyet az ország királyasszonyának szobrára áldozott, maradék része arra szolgáljon, hogy abból szegény, a halállal eljegyzett kis csecsemők számára Budapesten kórházat építsenek.

Ám e közben megfeledkeztek törvényünk alkotói, társadalmunk és jótévő akcióink vezetői azokról a csecsemőkről, a kikre az elhagyatottságnál nem kisebb, sőt talán nagyobb veszedelem vár: a teljes nyomoruság, a legbrutálisabb, szegénység, a mely nem tudja megóvni őket a csecsemőket számoglykoló betegségeitől s még kevésbé tudja meggyógyítani őket, a mikor már a kórság prédájává lettek. Majdnem hihetetlen s csak annál kétségbeejtőbb igazság, hogy a közel milliós lakosságú Budapesten valamennyi kórházban együttvéve csak *negyvenhét* csecsemőt tudnak befogadni gyógyításra és ápolásra.

Van egy kicsi intézetünk, a *Fehérkereszt-gyermekek-kórház*, a melynek egyik osztályát a csecsemők számára rendezték be már hosszabb idővel ezelőtt. Ez az osztály alapítása óta Erzsébet királyné nevét viseli s a kórház kitünő vezetősége, érett megfontolás után, azzal az ötlettel és kéréssel lép a nyilvánosság elé, hogy ebből a parányi és mindenképpen elégtelen ispotályból fejlesszenek *akkor* a csecsemőkórházat, a milyenre fővárosunknak, de az egész országnak is immár halaszthatatlan szükség van. Ebbeli kívánságát a kórház vezetősége irásos memorandumban tudtára adta az Erzsébet-szoborbizottság minden tagjának. Nekünk is megküldötték ezt a fölterjesztést, a melyből adunk néhány meglepő és megdöbbentő idézetet. Ime:

Magyarországon — mondja a memorandum — évente átlag 600.000 gyermek születik, a menhelyek fölvesznek egy százalékot s ezzel megoldják az elhagyott gyermek problémáját. De kilencvenkilenc százalék az elveszületetteknek marad, a *kikért semmi sem történik*. Hiheti-e valaki, hogy ezek sem

segítségre, sem védelemre, sem tanításra nem szorulnak? A feleletet megadja Magyarország rettenetes csecsemőhalandósága, a mely *Oroszország kivételével a legnagyobb egész Európában*. A magyar gyermekvédelem, mint szociális alkotás, a magyar kultúra egyik legfényesebb drágaköve — de csecsemőhalandóságunk az ország *szerencsétlensége* — az ez ellen megindított küzdelem pedig a magyar szociálistudomány legjobban járható országutja volna. Születési arányszámunk ijesztően fogy, természetes szaporodásunk kicsi. Az *egyke* a legmagyarabb vidéken terjed a — csecsemőhalandóság éppen az ország szívében — *a Duna és Tisza között legnagyobb*. Budapest összes kórházaiban az összes csecsemőgyak száma — a klinikát is beleértve — *47*; nemcsak a főváros egy millió lakosa, de az egész ország részére, mert *csecsemőkórházunk másutt sincs*. A kórház pedig naponta kénytelen elutasítani a leg súlyosabb betegeket, mert nincs helye. Némét *Schwester* vagy angol *Nurse*-re bizzuk gyermekeinket — vagy babonás öreg dadára — mert Magyarországon jól képzett csecsemőápolónők nincsenek. Tudatlanság és babona ölik a magyar gyermeket; holott ezen a nemzeti csapáson lehet segíteni: *tanítással és gyógyítással*. Indítsa meg az országos Erzsébet királyné szoborbizottság megmaradó pénzéből a csecsemőhalandóság elleni országos küzdelmet! Állítsa föl annak középpontjául az országos *Erzsébet királyné emlék csecsemőkórházat!* Ausztria, a császár ötven éves jubileuma alkalmából csecsemővédő intézményeket állított föl; Németország, a hol maga a császárné áll az élén a csecsemőhalandóság ellen vívott küzdelemnek, Vilmos császár jubileuma alkalmából *huszonöt milliót adott kórházakra* — az Erzsébet szoborbizottság is a csecsemőhalandóság ellen való küzdelem megindításával Magyarország védőasszonyának emlékéért nemcsak kőben és bronzban, de a bronznál tartósabb monumentumban: a magyarság szívében s a nemzet erőgyarapodásában örökítené meg!

Kívánatos volna, ha ennek az okos és ember-séges eszmének nem csupán ez a memorandum lenne az egyetlen — eredménye.